

Kraków, 11 stycznia 2023 r.

Autor: mgr Katarzyna Zielińska

Promotor: prof. dr hab. Jacek Sroka

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt.
Partia Demokratyczna i jej prezydenci w latach 1832-1964

Słowa klucze: system partyjny, proces realignment, prezydent, wybory, program partii, konwencja partyjna, elektorat

Koncepcja pracy objęła ponad sto trzydzieści dwa lata z historii Partii Demokratycznej w USA. Na tle zmieniających systemów partyjnych ukazywała nam się partia, które wspólnie z nimi przechodziła wewnętrzne przeobrażenia. Na kartach pracy przedstawiono sylwetki największych prezydentów Demokratów, których programy, osobowość i charyzma wpływała na życie polityczne, gospodarcze i społeczne amerykańskiego społeczeństwa. Dzieje Partii Demokratycznej przeplecione pomiędzy pięcioma systemami partyjnymi ukazują nam silną partię, która wielokrotnie wygrywała wybory i zagarniała najwyższe stanowiska w państwie dla swoich członków.

W części teoretycznej pracy omówiono kształtowanie się amerykańskiego systemu partyjnego i specyficznie, występującego w nim procesu *realignment*, który powodował za każdym razem znaczne zmiany ustrojowe i społeczne. Dzięki temu możliwe stało się wymienienie czynników wywołujących te zmiany, a następnie przeniesienie ich w kolejnych rozdziałach na grunt amerykańskiej polityki.

W części badawczej zweryfikowano hipotezy badawcze przyjęte przed przystąpieniem do badań nad Partią Demokratyczną. Przyjęte uprzednio ramy czasowe każdego z systemów partyjnych pozwoliły na wprowadzenie do pracy dat największych procesów zmian. Tak zbudowana struktura pracy pozwoliła na zaprezentowanie pięciu systemów, w czasie których najdobitniej można było przedstawić dzieje Partii Demokratycznej i jej demokratycznych przywódców. Każdy z następujących po sobie rozdziałów dawał szansę na dokonanie analizy programowej Demokratów, pozwalał skupić się na oddanych jej wyborcach w danym okresie,

ale także na wychwyceniu najważniejszych punktów programu. Taka analiza możliwa była dzięki analizie dokumentów partyjnych, które spisywano na konwencjach partii.

Prezydenci Partii Demokratycznej pojawiający się w pracy – czyli wybrańcy Ameryki, ich wiedza, umiejętności oraz doświadczenie, to najcenniejsi aktorzy sceny politycznej, którzy mają wpływ na: rozwój państwa, stosunki międzynarodowe, rozwój ekonomiczny oraz stosunki społeczne. Wykorzystując przeprowadzone analizy programów partyjnych z czasów zebrań konwencji Partii Demokratycznej oraz metody badawcze pozwoliły na zaprezentowanie Demokratów, jego elektoratu i programu na przestrzeni ponad stu lat. Pozwoliło to na identyfikację wzajemnych powiązań i na wnioskowanie o wadze i znaczeniu postaci prezydenta, mającego wpływ na kształtowanie w dużej mierze programu partyjnego Partii Demokratycznej.

W części podsumowującej zawarto najważniejsze ustalenia wynikające z badań i studiów literatury oraz przedstawiono kierunki, które w przyszłości mogą wykonać Demokraci, by nadal kreować politykę.

W efekcie pozyskany materiał badawczy, mnogość obcojęzycznej literatury przedmiotu oraz analiza danych dokumentów partyjnych pozwoliły na wzbogacenie prezentowanych w literaturze przedmiotu danych. Informacje odnalezione i opracowane dają możliwość przemyśleń i spostrzeżeń własnych na temat możliwych kierunków zmian programu Demokratów, które mogą wydarzyć się w niedalekiej przyszłości.

Abstract

Keywords: party system, realignment, president, elections, party program, party convention, electorate.

The concept of the thesis covered over one hundred and thirty-two years of the history of the Democratic Party in the USA. Against the background of changing party systems appeared to us a party that, together with them, went through internal transformations. The work depicts the silhouettes of the greatest Democratic presidents, whose programs, personalities, and charisma influenced the political, economic, and social life of American society. The history of the Democratic Party, intertwined between the five party systems, shows us a strong party that has repeatedly won elections and won the highest positions in the country for its members.

The theoretical part of the paper discusses the formation of the American party system and specifically, the process of *realignment* occurring within it, which each time caused significant systemic and social changes. This made it possible to list the factors causing these changes and then transfer them to the ground of American policy in subsequent chapters.

In the research part, the research hypotheses adopted before the start of the research on the Democratic Party were verified. The previously adopted time frame of each of the party systems allowed us to introduce the dates of the most significant change processes into the work. The structure of the work thus constructed allowed the presentation of five systems, during which the history of the Democratic Party and its democratic leaders could be most eloquently presented. Each of the chapters provided an opportunity to analyze the Democratic agenda, focus on their loyal constituents during a given period, but also to capture the most important points of the agenda. Such an analysis was possible thanks to the analysis of party documents, which were written at party conventions.

The presidents of the Democratic Party appearing above – America's chosen ones, their knowledge, skills, and experience – are the most valuable actors on the political scene, who influence the development of the country, international relations, economic development, and social relations. Using the analysis of party programs from the time of the Democratic Party convention meetings and research methods allowed us to present the Democrats, its electorate, and its program over the course of more than a hundred years. This made it possible to identify interrelationships and to infer the importance and importance of the figure of the president, influencing to a large extent the formation of the party program of the Democratic Party.

The summary section sets out the main findings of literature research and studies and outlines the future directions that the Democrats can take to continue shaping policy.

As a result, the obtained research material, the multitude of foreign language literature on the subject, and the analysis of data from party documents allowed us to enrich the data presented in the literature on the subject. The information found and developed gives us the opportunity to reflect and make your own observations about possible directions of changes to the Democratic agenda that may happen in the near future.